

# بررسی رفتار دینامیکی صفحات تحت اثر نیروهای جانبی و درون صفحه‌ای بر روی بستر ارتعاضی

محسن تهرانی زاده

استادیار دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی امیرکبیر

## چکیده:

رفتار صفحات در مقابل بارهای دینامیکی تحت اثر نیروهای جانبی به علت کاربرد آن در بدن کشتی و هواپیما از یک سو و مصارف آن در صنعت، برای ساخت ماشین‌آلات سنگین و نیز ایزوله کردن ارتعاشات این نوع صفحات از سوی دیگر از اهمیت خاصی برخوردار است. بدین منظور تعیین نیروهای داخلی، تنش‌های نقاط بحرانی برای طراحی جهت مصارف صنعتی یکی از نکاتی است که لزوم تحقیق در این زمینه را ضروری می‌سازد. در این مقاله ابتدا خلاصه‌ای از کاربرد روش المانهای محدود برای مسائل دینامیکی توضیح داده شده، سپس بر این اساس یک برنامه کامپیوتری برای صفحات تحت بارهای دینامیکی تهیه گردیده که قادر است نیروهای میان صفحه‌ای بحرانی و نیز تغییر مکان، تنش در نقاط مختلف صفحات مستطیل و دایره‌ای شکل را بر روی بستر ارتعاضی تعیین نماید.

## Dynamic Behavior of Inplane Plates with Elastic Foundation Under Dynamic Forces

Mohsen Tehrani - Zadeh

Assist. Prof. Civil. Eng. Dept.

Amirkabir Univ. of Tech.

### ABSTRACT:

*Motivation for analysis of the response of elastic plates subjected to dynamic forces has arisen due to the development of large jet engines and rocket motors which produce dynamic pressure field of high intensity. Since the level of dynamic excitation generated by just aircraft provide a severe environment with respect to fatigue failure of structures. The investigation for the response of structure to dynamic excitation plays an important role in the fields of aircraft design.*

*In this paper, the amplitude vibration of thin elastic rectangular as well as circular flat plates subjected to uniform stresses normal to the plane edges in the plane of the plate with elastic foundation, and then subjected to lateral load are investigated.*

*In the present study, the procedure for obtaining a solution for the maximum deflection as well as maximum stress at the critical point of elastic thin plate with arbitrary dynamic force by taking into account the influence of the various modes represented in the deflection function is presented. The two dimensional finite element model has been used for this purpose. As an illustration of this procedure, the dynamic response of (1) rectangular flat plates (2) rectangular flat plates under uniform stresses parallel to the edges with elastic foundation subjected to lateral dynamic force are solved by finite element method.*

## ۲- روابط ثوری الاستیسیته و انرژی در صفحات

در صفحات نازک اگر بردار تغییرشکل‌های نسبی با  $\epsilon_f$  و بردار تنش‌ها با  $\sigma_f$  نشان داده شود انرژی الاستیک ناشی از آنها  $U_f$ ، برای تمام حجم صفحه برابر است با:

$$U_f = \int_v \frac{1}{2} \sigma_f^T \epsilon_f dv \quad (1)$$

$$\epsilon_f^T = [\epsilon_x \quad \epsilon_y \quad \gamma_{xy}] \quad (2)$$

$$\sigma_f^T = [\sigma_x \quad \sigma_y \quad \sigma_{xy}] \quad (3)$$

و نیز  $V$  حجم صفحه می‌باشد.

اگر انرژی پتانسیل بار خارجی را با  $V$  نمایش داده و  $W(x, y)$  شدت در واحد سطح بار قائم و  $(x, y)$  تغییر مکان قائم صفحه باشد در این صورت خواهیم داشت:

$$V = - \int_A q W dA \quad (4)$$

در این حالت انرژی پتانسیل کل سیستم ( $\pi_p$ ) برابر است با:

$$(\pi_p) = U_f + V \quad (5)$$

معادلات تعادل استاتیکی حاکم بر صفحه با می‌نیمم کردن تابع انرژی پتانسیل کل بدست خواهد آمد یعنی:

$$\delta \pi_p = 0 \quad (6)$$

۱-۲- تعیین معادله تعادل استاتیکی در صفحه با استفاده از روش المانهای محدود در روش المان محدود، سیستم به اجزاء مختلفی تقسیم

## ۱- مقدمه

صفحات، کاربرد وسیعی در صنایع مختلف دارند. بدین لحاظ طراحی آنها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد. یکی از نمونه‌های مهم در این مورد رفتار بدن هوایپاماها بی است که سرعت زیادی دارند و سرعت بالای آنها موجب تنش‌های حرارتی فشاری در نقاطی از بدن گشته که در بعضی از حالات این تنش‌ها خود می‌توانند باعث کشش پوسته خارجی گردند.

چون در یک محیط پیوسته تعداد درجات آزادی واقعی نامحدود است، آنالیز دقیق، مشکل و در بسیاری از حالات غیرممکن می‌باشد. لیکن پیشرفت سریع روشهای عددی و ابزار جدید آزمایش و نیز تکنولوژی پیشرفته کامپیوتراها عواملی هستند که بررسی رفتار دینامیکی سازه‌های پیوسته را ممکن می‌سازند.

در این راستا روش المانهای محدود هم‌اکنون به عنوان قوی‌ترین وسیله برای حل معادلات دیفرانسیل و حل پارهای از مسائل مختلف مهندسی درآمده است. کاربرد آن محدوده وسیعی از تحلیل تنشها در سازه‌ها، حل مسائل دینامیک سیالات و انتقال حرارت را دربرمی‌گیرد. این روش در محدوده رفتارهای خطی، بطور وسیعی کاربرد داشته و نتایج مطلوبی از آن حاصل شده است.

در این مقاله برای تعیین تغییر مکان، تنش‌های نقاط مختلف سازه، تعیین نیروی بحرانی از این روش استفاده شده و ضمن تشریح جزئیات کاربرد روش المانهای محدود در مسائل دینامیکی، مسئله خاص صفحات تحت بارهای میان صفحه‌ای مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است. در این روش تقریبی درجات آزادی محیط موردنظر را محدود نموده و با این فرض ساده‌کننده، مسئله مزبور مورد تحلیل و آنالیز قرار گرفته و کاربرد این روش برای صفحات خمشی و روابط حاکم بر رفتار دینامیکی آن تشریح شده است.

می شود که این اجزاء در نقاطی موسوم به گره به یکدیگر متصل می شوند. درجات آزادی در این نقاط (گره) مورد بررسی قرار می گیرند. در حالت کلی در فضای سه بعدی هر گره می تواند ۶ درجه آزادی (تغییر مکان و چرخش حول سه محور) داشته باشد. در یک صفحه تحت خمیش با در نظر گرفتن فرضیات مربوط به صفحات نازک سه درجه آزادی یعنی  $W$  تغییر مکان در جهت قائم و دو چرخش  $\theta_x$ ،  $\theta_y$  وجود خواهد داشت.

بنابراین بردار تغییر مکان در گره  $i$  را می توان به شکل زیر

نوشت:

با جایگزین کردن رابطه (۱۱) در رابطه (۸) انرژی الاستیک

تصورت زیر ظاهر می گردد:

$$u_i^T = [W_i \ \theta_{xi} \ \theta_{yi}] \quad (V)$$

$$U_f = \int \frac{1}{2} u^T B_f^T u B_f u dA \quad (12)$$

به همین روش، انرژی پتانسیل نیروهای خارجی برای یک المان به صورت ماتریسی برابر است با:

$$V = - \int u^T N^T F_a dA \quad (13)$$

در صورتی که علاوه بر نیروهای سطحی ( $F_a$ )، نیروهای حجمی  $F_b$  و نیروهای مستمرکز  $F_c$  بر صفحه اعمال شود، مجموع انرژی پتانسیل نیروهای خارجی به صورت زیر بیان می گردد:

$$V = - \int u^T N^T F_a dA - \int u^T N^T F_b dv - u^T F_c \quad (14)$$

پس از می نیم کردن تابع انرژی پتانسیل  $\pi_p$  نسبت به بردار تغییر مکان  $u$  خواهیم داشت:

$$Ku = R \quad (15)$$

که در آن  $K$  ماتریس سختی و  $R$  بردار کل نیروهای واردہ به یک المان می باشند.

$$K = \int B_f^T D_f B_f dA \quad (16)$$

$$R = \int N^T F_a dA + \int N^T F_b dv + F_c \quad (17)$$

رابطه (۱) را می توان بر حسب مشتقات ( $x, y$ )  $W$  به صورت

ماتریسی بیان نمود:

$$U_f = \int_A \frac{1}{2} K_f^T D_f K_f dA \quad (18)$$

که در آن ماتریس های  $K_f$ ،  $D_f$  به ترتیب برابر خواهند بود:

$$K_f^T = \left[ -\frac{\partial \theta_x}{\partial x} - \frac{\partial \theta_y}{\partial y} - \left( \frac{\partial \theta_x}{\partial y} - \frac{\partial \theta_y}{\partial x} \right) \right] \quad (19)$$

$$D_f = D \begin{bmatrix} 1 & v & 0 \\ v & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1-v}{2} \end{bmatrix}, D = \frac{Et^3}{12(1-v^2)} \quad (10)$$

پارامتر  $E$  مدول الاستیستیه،  $V$  ضریب پواسون،  $t$  ضخامت و  $A$  مساحت صفحه می باشد.

تابع  $W$  در روش المان محدود با استفاده از توابع شکلی برابر خواهد بود با:

$$W = \sum_{i=1}^n N_i W_i$$

$$V_N = \int \left( \frac{1}{2} N_x \frac{\partial^2 W}{\partial x^2} + \frac{1}{2} N_y \frac{\partial^2 W}{\partial y^2} + N_{xy} \frac{\partial W}{\partial y} \frac{\partial W}{\partial x} \right) dA$$

و یا:

$$R = R_a + R_b + R_c \quad (18)$$

(۲۴)

$$V_N = \frac{1}{2} \int \begin{bmatrix} \frac{\partial W}{\partial x} \\ \frac{\partial W}{\partial y} \end{bmatrix}^T \begin{bmatrix} N_x & N_{xy} \\ N_{xy} & N_y \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{\partial W}{\partial x} \\ \frac{\partial W}{\partial y} \end{bmatrix} dA$$

پس از بکار بردن روابط مربوط به روش المان های محدود و می نیم کردن رابطه فوق خواهیم داشت:

$$K_N u = \left( \int B_N^T \begin{bmatrix} N_x & N_{xy} \\ N_{xy} & N_y \end{bmatrix} B_N dA \right) \quad (25)$$

که در آن ماتریس  $B_N$  از رابطه زیر مشخص می شود:

$$\begin{bmatrix} \frac{\partial W}{\partial x} \\ \frac{\partial W}{\partial y} \end{bmatrix} = \sum_{i=1}^n \begin{bmatrix} \frac{\partial N_i}{\partial x} & 0 & 0 \\ \frac{\partial N_i}{\partial y} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} w \\ \theta_{xi}^i \\ \theta_{yi}^i \end{Bmatrix} = B_N u \quad (26)$$

بنابراین اثرات نیروهای میان صفحه ای در معادلات تعادل دینامیکی با وجود ماتریس  $K_N$  در معادله اصلی ظاهر می شود و درنتیجه در این حالت معادله کلی تعادل از رابطه زیر بدست خواهد آمد:

$$M\ddot{u} + C\dot{u} + (K + K_N)u = R \quad (27)$$

اگر نیروهای میان صفحه ای کششی باشند، علامت  $N$  مثبت خواهد بود و بالنتیجه بر سختی سازه افزوده و تغییر مکانها را کاهش خواهد داد و بالعکس در صورتی که نیروهای میان صفحه ای فشاری باشند، سختی سازه کاهش یافته و سازه ای سست تر را ارائه می دهد.

#### ۴-۲- صفحه بر روی بستر الاستیک

اگر صفحه بر روی بستر الاستیک قرار گیرد، مشخص است که ارتعاش دینامیکی آن به اندازه سیستم مشابهی که چنین وضعیتی را ندارد، آزادی عمل نخواهد داشت. به علت

#### ۲-۲- تعیین معادله تعادل دینامیکی صفحه

براساس اصل دالامبر، یک سیستم در حال ارتعاش را با اعمال نیروهای ناشی از حرکت، هنگامی می توان به صورت تعادل استاتیکی در نظر گرفت که این نیروها در جهت مخالف حرکت به آن سیستم اعمال گردد. در این صورت عبارت مربوط به نیروی حجمی المانی که درحال حرکت می باشد را باید به صورت زیر اصلاح نمود:

$$R = \int N^T (F_b - \rho N \ddot{u} - \zeta N \dot{u}) dV \quad (19)$$

که در آن  $\rho$  وزن حجمی صفحه،  $\zeta$  نسبت ضریب استهلاک بحرانی،  $\ddot{u}$  و  $\dot{u}$  به ترتیب شتاب و سرعت المان مورد نظر خواهند بود. با جایگزین کردن رابطه (۱۹) در رابطه (۱۸)، رابطه (۱۵) به صورت زیر درخواهد آمد:

$$M\ddot{u} + Cu + Ku = R \quad (20)$$

$$M = \int \rho N^T N dV \quad (21)$$

$$C = \int \zeta N^T N dV \quad (22)$$

#### ۳-۲- معادله تعادل دینامیکی صفحه تحت

##### اثر نیروهای میان صفحه ای

در بعضی از سازه ها، سیستم در معرض نیروهای میان صفحه ای توأم با نیروهای جانبی قرار می گیرد. این نیروها می توانند به دو صورت کششی و یا فشاری اعمال گردند، در صورتی که صفحه تحت نیروهای میان صفحه ای فشاری باشد، کمانش صفحه باید مورد توجه قرار گیرد.

در این حالت اگر صفحه ای علاوه بر نیروهای جانبی، نیروهای میان صفحه ای  $N_x$  و  $N_{xy}$  نیز بر آن اثر کند، کار انجام شده توسط این نیروها برابر خواهد بود با:

(۲۳)

برای تعیین فرکانسها بوسیله کامپیوٹر باید رابطه ذیل:

$$K\Phi = M\Phi\Omega \quad (30)$$

حل گردد و این عمل با استفاده از روش زیر فضا و به دو صورت قابل انجام خواهد بود. در اولین حالت ماتریس جرم به صورت Consistent Mass و در دومین حالت ماتریس جرم به شکل Lumped Mass درنظر گرفته شده است.

وجود نیروهای حاصل از بستر ارجاعی که با فنرها فرضی معادل می‌شوند، نیروهایی به سیستم اعمال می‌گردد که دامنه نوسانات صفحه را کاهش خواهد داد. میزان این نیروها به سختی فنرها معادل و میزان تغییر مکانهای نقاطی که فنرها با آن نقاط اتصال دارند ارتباط دارد. در صورتی که  $K_s$  شدت سختی فنرها باشد نیروی اعمال شده از سوی فنرها برابر است با:

$$R_s = -K_s u \quad (28)$$

که در آن  $U$  تغییر مکان نقاط اتصال فنرها فرضی می‌باشد. در این صورت معادله تعادل دینامیکی در صورتی که نیروهای صفحه‌ای نیز همزمان اعمال گردد، برابر خواهد بود با:

$$M\ddot{u} + C\dot{u} + (K + K_N + K_s)u = R \quad (29)$$

بنابراین در صورت قرار گرفتن صفحه بر روی بستر ارجاعی، ماتریس سختی سیستم تغییر کرده و سیستم سخت تر می‌گردد.

### ۳- تعیین فرکانس‌های طبیعی صفحه خمشی و صفحه تحت اثر نیروهای میان‌صفحه‌ای

#### ۱- ۳- صفحه خمشی:

در تعیین فرکانس‌های طبیعی صفحه خمشی، رفتار دینامیکی مربوط به درجات آزادی اصلی که کمتر از تعداد درجات آزادی استاتیکی است، مورد مطالعه قرار می‌گیرند و تغییر شکل‌های نظیر این درجات آزادی در توابع شکلی اهمیت دارند. در یک صفحه خمشی هر گره، سه درجه آزادی دارد که عبارتند از تغییر مکان قائم و چرخشهای آنها در جهات  $u_x$  و  $u_y$  که در تحلیل دینامیکی فقط تغییر مکان قائم این گره‌ها مذکور می‌باشند، فرکانس‌های طبیعی صفحه و مدهای نظیر آنها با استفاده از روش‌های مختلفی قابل حصول خواهد بود که در این مقاله با توجه به مزیت روش زیر فضا نسبت به سایر روش‌ها، از این روش استفاده شده است.

### ۲- ۳- صفحه تحت اثر نیروهای میان‌صفحه‌ای

در تعیین فرکانس‌های طبیعی یک سیستم، اولین گام حذف هرگونه بارگذاری برای انجام ارتعاش آزاد سیستم می‌باشد. در حالتی که صفحه تحت تأثیر نیروهای میان‌صفحه‌ای قرار گیرد، تغییر مکان درجهت اعمال بار به عنوان یکی از تغییر مکانهای گره‌ای محسوب نشده و نیروهای میان‌صفحه‌ای به عنوان بارگذاری خارجی درنظر گرفته نمی‌شود و در این حالت فرکانس‌های طبیعی صفحه و توابع شکلی نظیر آنها از رابطه زیر بدست خواهد آمد.

$$[ (K + K_n)D - \lambda M ] D = 0 \quad (31)$$

که در آن  $K_n$  ماتریس ناشی از وجود نیروی میان‌صفحه‌ای واحد،  $\lambda$  شدت نیروی میان‌صفحه‌ای و  $D$  بردار تغییر مکان می‌باشد.

همان طور که رابطه (31) نشان می‌دهد نیروی میان‌صفحه‌ای فشاری باعث افزایش دامنه ارتعاش و بالنتیجه کاهش فرکانس سیستم می‌شود، بطوری که هنگامی که نیروی میان‌صفحه‌ای به حد بحرانی برسد، اولین فرکانس طبیعی سیستم صفر می‌گردد. شکل (1) این ادعای را ثابت کرده و بخوبی سیر نزولی فرکانس سیستم که مقارن با افزایش شدت نیروی میان‌صفحه‌ای می‌باشد را نمایش می‌دهد.

شکل (2) تغییر مکان قائم صفحه‌ای با تکیه گاه مفصلی که تحت بار متتمرکزی در وسط قرار دارد و نیروی میان‌صفحه‌ای آن به تناوب افزایش می‌یابد را نشان می‌دهد. در این شکل

### ۴- نتایج عددی رفتار دینامیکی صفحات تحت بارگذاریهای مختلف

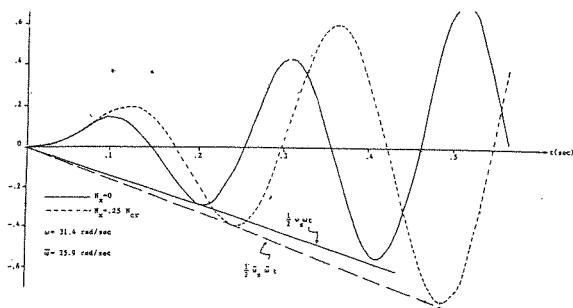
#### ۱-۴- صفحه تحت اثر بارهای تناوبی

از انواع بارهای تناوبی می‌توان بار سینوسی را که به صورت کلی زیر تعریف می‌شود در نظر گرفت.

$$f(t) = f_0 (a_0 + b_0 \sin \Omega t) \quad (32)$$

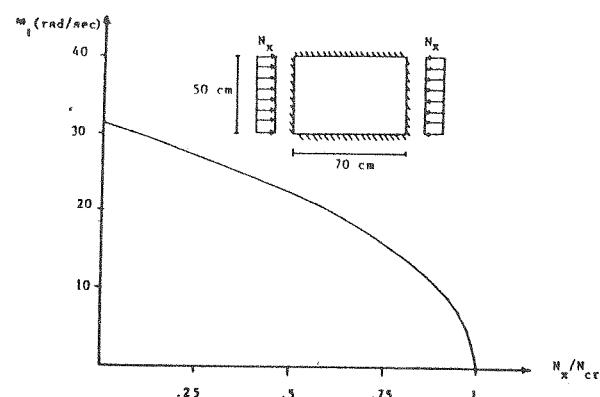
که  $f_0$  شدت بارگذاری و یا بار متتمرکز و  $\Omega$  فرکانس بار تناوبی می‌باشد. صفحه در دو حالت بارگذاری مورد ملاحظه قرار می‌گیرد. در اولین حالت، صفحه تحت اثر بار تناوبی خالصی قرار می‌گیرد، که فرکانس بار متناوب با فرکانس طبیعی سیستم یکی می‌باشد، در این حالت پدیده تشیده همان‌طوری که در شکل (۳) نشان داده شده به وقوع می‌پیوندد.

در حالت دوم، صفحه تحت تاثیر نیروی میان‌صفحه‌ای و بار تناوبی همزمان قرار می‌گیرد، در این حالت برای بررسی پدیده تشیده ابتدا باید فرکانس طبیعی سیستم که از فرکانس بار متناوب حالت اول کمتر می‌باشد، محاسبه گردد تا فرکانس بار متناوب مساوی آن اختیار شود. نتیجه این آنالیز نیز در شکل (۳) مشاهده می‌گردد. در هر دو حالت با گذشت زمان تغییر مکان قائم صفحه افزایش یافته تا آن حد که دیگر صفحه قادر به تحمل آن نبوده و سیستم در اثر این تغییر مکان منهدم می‌شود.

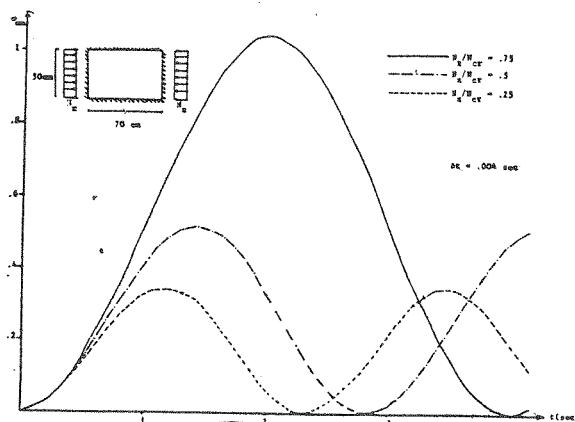


شکل (۳) حالت تشیده برای صفحه‌ای با تکیه گاه مفصلی

مشخص است که تعداد نوسانات در واحد زمان به تدریج کاهش می‌یابد، به نحوی که با رسیدن نیروی میان‌صفحه‌ای به حدّ بحرانی  $N_{cr}$  تغییر مکان قائم به سمت بی‌نهایت میل خواهد نمود. آنالیز دینامیکی این صفحه با استفاده از روش نیومنارک انجام شده و ماتریس جرمی آن به طریقه (Consistent Mass) محاسبه شده است.



شکل (۱) فرکانسهای صفحه‌ای تحت اثر نیروی محوری

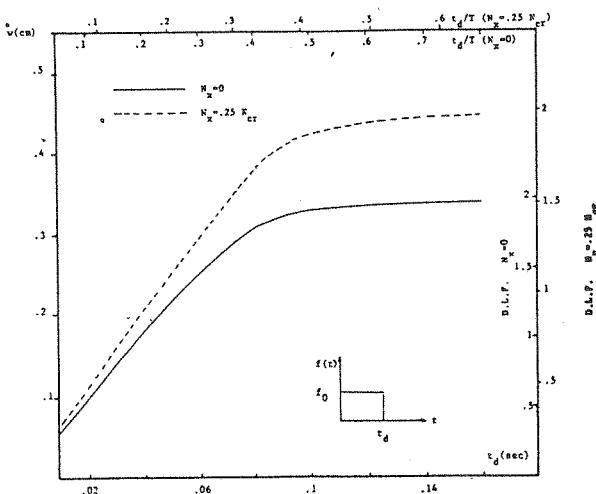


شکل (۲) تغییر مکان وسط صفحه‌ای با تکیه گاه مفصلی تحت اثر بار متتمرکز

شایان ذکر است که اگر در سیستم مستهلک کننده وجود داشته باشد، تغییر مکان حد اکثر به سمت خط مستقیمی که معادله آن از رابطه زیر بدست می‌آید.

$$W(t) = W_s \frac{1}{2\zeta} \quad (33)$$

میل خواهد کرد. بدینهی است در صورتی که سیستم قادر باشد این چنین تغییر مکانی را تحمل کند پدیده تشید زیانی به صفحه وارد نخواهد ساخت. شکل (۴) منحنی تغییر مکان حد اکثر را برای حالاتی که استهلاک وجود دارد نشان می‌دهد. همانطور که در شکل مشاهده می‌گردد منحنیها در نهایت به سمت خط رابطه (۳۳) میل خواهند کرد.



شکل (۵) تعیین بار دینامیکی دو صفحه‌ای با تکیه گاه  
مفصلی تحت بارگذاری پله‌ای

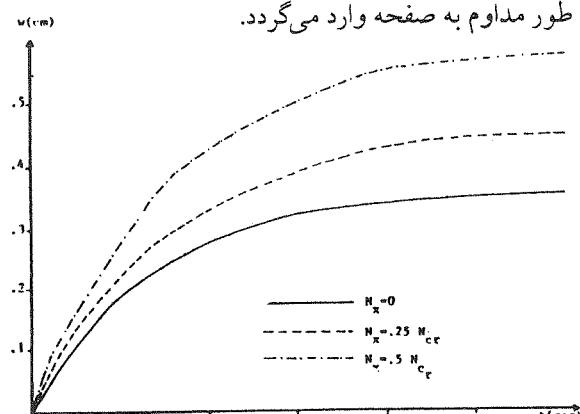
همان طور که در شکل (۵) مشاهده می‌گردد این حد تقریباً برای هر دو حالت یکسان بوده و حدود  $T = 5$  می‌باشد ( $T$  اولین پریود ارتعاشی سیستم است) یعنی اگر  $t_d > 5T$  باشد، قطع نیرو تأثیر در ایجاد حد اکثر تغییر مکان نداشته و ضریب بار دینامیکی برای هر دو حالت ۲ می‌باشد.

**۳- ارتعاش صفحه بر روی بستر ارتجاعی**  
به علت وجود بستر ارتجاعی، نیروهای درجهت خلاف حرکت به سیستم اعمال خواهند شد که موجب کاهش نوسانات صفحه می‌گردد. میزان این نیروها به سختی فنرهای معادل و میزان تغییر مکانهای نقاطی که فنرها در آن نقاط به سیستم متصل شده‌اند ارتباط دارد. در این حالت علاوه بر نیروهای خارجی  $R$  نیروی  $W$  -  $K_s$  سختی فنرها و  $W$  تغییر مکان نقاط اتصال فنرهای فرضی می‌باشد) نیز بر سیستم وارد می‌شود.

شکل (۶) رفتار دینامیکی صفحه دایره‌ای شکل را در سه حالت بارگستردۀ دینامیکی، بارگستردۀ دینامیکی بر روی بستر ارتجاعی با سختی  $K_s = 200 \text{ kg/cm}$  و بارگستردۀ

## ۲-۴- صفحه تحت اثر بارگذاری پله‌ای

بارهای دینامیکی در اکثر مواقع پایدار نبوده و پس از مدت زمانی قطع می‌گردد. با این وجود اثراتی که آنها بر سیستم خواهند گذاشت، پس از قطع نیرو همچنان باقی خواهد ماند. شکل (۵) رفتار دینامیکی صفحه‌ای تحت بار متمرکز پله‌ای را در دو حالت بدون نیروی میان صفحه‌ای و با نیروی میان صفحه‌ای  $N_x = 0.25 N_{cr}$  نشان می‌دهد، همان طور که از شکل مشهود است اگر مدت زمان اعمال نیرو از حد خاصی تجاوز نموده و سپس منقطع گردد، اثراتی که بر سیستم خواهد گذاشت مانند آن خواهد بود که آن نیرو به طور مداوم به صفحه وارد می‌گردد.



شکل (۶) پوشش منحنی حد اکثر تغییر مکان صفحه‌ای در حالت تشیدید

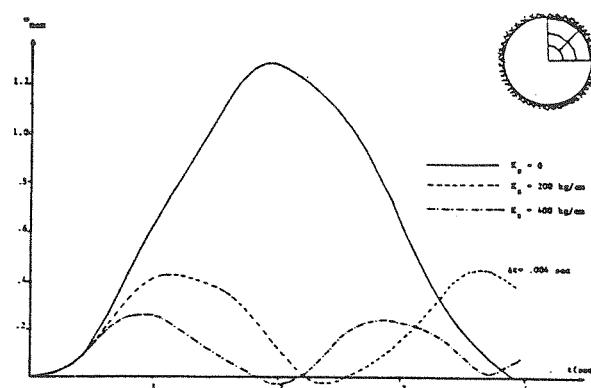
نسبت مزبور از حد مورد نظر تجاوز نماید فقط نیرو تأثیری در ضریب بار دینامیکی نخواهد داشت. در مورد صفحه بر روی بستر ارتجاعی همان طور که از نتایج بدست آمده مشخص است وجود فنرها در کاهش ارتعاش کاملاً موثر بوده و بستگی به ضریب سختی فنرها دارد.

دینامیکی بر روی بستر ارتجاعی با سختی  $K_s = 400 \text{ kg/cm}$  نشان می‌دهد.

همان طور که انتظار می‌رفت وجود یک بستر ارتجاعی، دامنه ارتعاشات را کاهش داده و هرچه سختی بستر افزایش یابد، این کاهش بیشتر مشهود خواهد شد.

### منابع:

- [1] Bathe. K.J., "FINITE ELEMENT PROCEDURES IN ENGINEERING ANALYSIS", Prentice-Hall, 1982.
- [2] Clough. R.W. and Penzien. J., "DYNAMICS OF STRUCTURES", McGraw-Hill, 1975.
- [3] Cook. R.D., "CONCEPTS AND APPLICATIONS OF FINITE ELEMENT ANALYSIS", John Wiley and Sons, 1981.
- [4] Owen. D.R.J., Hinton.E., "FINITE ELEMENTS IN PLASTICITY", Pineridge Press, 1980.
- [5] Owen. D.R.J., Hinton.E., "FINITE ELEMENTS PROGRAMMING", Academic Press, 1989.
- [6] Timoshenko. S., Woinowdsky-Krieger. S., "THEORY OF PLATES AND SHELLS", McGraw-Hill, 1970.
- [7] Timoshenko. S., Goodier. J.N., "THEORY OF ELASTICITY", McGraw-Hill, 1982.
- [8] Zienkiewicz, O.C., "THE FINITE ELEMENT METHOD IN ENGINEERING SCIENCE", McGraw-Hill, 1971.
- [9] Iuma. j.j and Cheng. P., "DYNAMIC STRUCTURAL ANALYSIS" McGraw-Hill,



شکل (۶) آنالیز دینامیکی صفحه‌ای دایره شکل واقع بر بستر ارتجاعی

### ۵- نتیجه گیری

وجود نیروی میان صفحه‌ای در کاهش یا افزایش تغییر مکان صفحه‌ای که تحت بارگذاری جانبی قرار دارد نقش عمده‌ای ایفاء می‌نماید. بطوری که اگر نیروی میان صفحه‌ای به صورت فشاری اعمال گردد در رفتار دینامیکی و یا استاتیکی باعث افزایش تغییر مکان شده و بالعکس نیروی میان صفحه‌ای کششی موجب کاهش تغییر مکان صفحه می‌گردد. فرکانس‌های طبیعی صفحه با وجود نیروهای میان صفحه‌ای فشاری کاهش می‌یابد به نحوی که با نزدیک شدن نیروی میان صفحه‌ای به حد بحرانی، اولین فرکانس طبیعی به سمت صفر میل می‌کند.

وجود نیروی میان صفحه‌ای تغییری در حدود مربوط به  $\frac{1}{T}$  که در بارگذاری پله‌ای مورد بحث قرار می‌گردند نداشته و اگر

1983.

[10] Lin. Y.K., "PROBABILISTIC THEORY OF  
STRUCTURAL DYNAMICS" McGraw-Hill,  
1967.

[11] Kolousek. V, "DYNAMICS IN  
ENGINEERING STRUCTURES", Butterworth  
Group, 1973.